

Sygn. akt III CSK 271/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku J. C.
przy uczestnictwie G. M.
o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 22 grudnia 2017 r., sygn. akt XII Ga [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek wnioskodawcy o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie uczestnik postępowania, względem którego wniesiono wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, wniósł skargę kasacyjną, a dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na oczywistą zasadność skargi oraz na występowanie na tle tej sprawy istotnego zagadnienia prawnego. Skarga ma być oczywiście uzasadniona dlatego, że sądy nie wzięły pod uwagę zakresu (rozmiaru) pokrzywdzenia wierzycieli działaniem skarżącego ani nie ustaliły, od kiedy działania skarżącego prowadziły do pokrzywdzenia wierzycieli. Jednak z tych względów skarga nie jest oczywiście uzasadniona. Ani brzmienie, ani funkcja art. 373 p.u. nie wymaga od sądu *meriti* ustalania konkretnego, liczbowo ujętego zakresu pokrzywdzenia wierzycieli. Analizowane postępowanie nie prowadzi do kompensaty majątkowej, gdzie powinien być ustalony zakres pokrzywdzenia. Podobnie nie ma potrzeby ustalania precyzyjnie czasowego zakresu, od kiedy działania likwidatora, jak w tej sprawie, prowadziły do pokrzywdzenia wierzycieli – istotne jest to, że ostatecznie taki skutek wywarły. Ponadto skarga nie jest oczywiście uzasadniona z powodu niepowołania biegłego do oceny dokumentów finansowych – zwłaszcza dlatego, że przesłanki zastosowania art. 373 p.u. są na tyle ogólne i szerokie, że sąd mógł sam dokonać takiej oceny, jeśli nie budziło to jego wątpliwości (sąd nie jest też związany ewentualną opinią biegłego, lecz to ta opinia podlega kontroli sądu). Wreszcie podnoszone uchybienia dowodowe nie przemawiają za oczywistością skargi, ponieważ w postępowaniu kasacyjnym ocena dowodów i ustalenia faktyczne w ogóle nie podlegają kontroli. Jako istotne zagadnienie prawne mające uzasadnić przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazuje potrzebę uwzględniania przy orzekaniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej skutku postępowania upadłościowego, tzn. zakresu zaspokojenia się w jego toku wierzycieli. Po pierwsze,

skarżący nie wskazuje, aby taki problem w ogóle pojawiał się w doktrynie czy orzecznictwie – nie powołuje orzeczeń, ani stanowisk literatury. Pozwala to stwierdzić, że problem ma charakter subiektywny i dotyczy samego skarżącego, a przede wszystkim jest powiązany z krytyką zaskarżonego wyroku, a nie to wymagane jest od zagadnienia prawnego, jakie miałyby uzasadnić przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po drugie, tak ujęte zagadnienie prawne nie budzi wątpliwości. Choć oczywiście katalog okoliczności uwzględnianych przy orzekaniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w postępowaniu z art. 373 p.u. ma charakter otwarty, co jednoznacznie wynika z powołanego przepisu, to nie można uznać skutków postępowania upadłościowego za samodzielną okoliczność, ponieważ mieszczą się one w innej okoliczności *expressis verbis* wskazanej w tym przepisie – skutkach podejmowanych działań, a w szczególności rozmiarze pokrzywdzenia wierzycieli (art. 373 ust. 2 p.u.) – jest oczywiste, że im w większym zakresie wierzyciele zaspokoją się w toku postępowania upadłościowego, tym rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli jest mniejszy. Jednocześnie jednak wymaga podkreślenia, że choć rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli jest przesłanką, jaką sąd ma uwzględniać w postępowaniu o wydanie zakazu prowadzenia działalności, to nie ma on charakteru egzoneracyjnego, zatem nawet gdyby w toku postępowania upadłościowego doszło do pełnego zaspokojenia wszystkich wierzycieli, to nie wyklucza *per se* możliwości orzeczenia zakazu.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę zgłoszono wniosek o zasądzenie kosztów, jednakże odpowiedź została osobiście napisana przez wnioskodawcę, będącego radcą prawnym, który występuje we własnym imieniu, zatem koszty procesowe wynikające ze skorzystania z profesjonalnego pełnomocnika są nienależne.